

Fond kulturních a sociálních potřeb v roce 2024

V rámci konsolidačního balíčku byly schváleny zásadní změny vztahující se k FKSP v zákonech platné od 1.1.2024 :

- Změna § 48 odst.8 a § 60 zákona č. 218/ 2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).
- Změna § 33 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
- Změna zákona o daních z příjmů – zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Ruší se vyhláška o FKSP, fond upravují pouze výše uvedené zákony. Roční příděl do FKSP je 1 % z něhož nejméně 50 % je účelově vázáno na produkty spoření na stáří.

Základní poslání fondu je definováno v zákonech o rozpočtových pravidlech:

- ✓ zabezpečování kulturních a sociálních potřeb zaměstnanců, bývalých zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků.
- ✓ je založen na principu solidarity – smyslem je zajistit základní kulturní a sociální potřeby všech zaměstnanců
- ✓ § 16 a 17 ZP stanoví zákaz diskriminace

Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP) je fondem zaměstnavatele, nezastupitelnou úlohu ve spolurozhodování má příslušná odborová organizace.

Změny platné od 1.1.2024

Od 1.1.2024 se snižuje základní příděl do FKSP z 2 % na 1 % z ročního objemu platů nebo mezd, případně jejich náhrad a dalších

Nejméně 50 % ze základního přídělu do fondu rozpočtovaného k 1. lednu příslušného roku musí být využito na produkty spoření na stáří zaměstnanců

Tato část nesmí být využita na jiné účely, jednalo by se o porušení rozpočtové kázně

Zákon č. 250/2000 Sb., -

vztahuje se na příspěvkové organizace zřízené územně samosprávným celkem (školy a školská zařízení zřízená obcí nebo krajem)

Ustanovení § 33

1) FKSP je tvořen základním přídělem na vrub nákladů PO ve výši 1 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popř. na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci. **Nejméně 50 % z rozpočtovaného základního přídělu k 1.lednu rozpočtovaného roku podle věty první se použije na příspěvky na produkty spoření na stáří zaměstnanců, které jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob.**

(2) FKSP je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přídělu se provede v rámci účetní závěrky, ke dni, k jehož konci se sestavuje řádná individuální účetní závěrka.

(3) Je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k zaměstnavateli, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně pracovali u zaměstnavatele, případně rodinným příslušníkům a jiným právníckým nebo fyzickým osobám.

~~(4) Další příjmy, výši tvorby a hospodaření s fondem stanoví ministerstvo vyhláškou.~~
Vyhláška o FKSP se tímto ustanovením ruší

(4)) Zdrojem FKSP jsou i splátky zápůjček poskytnutých z fondu, náhrada škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu a peněžní dary poskytnuté do fondu.

(5) Použití fondu stanoví právní předpis, kolektivní smlouva, kolektivní dohoda nebo vnitřní předpis.

(6) Na plnění z fondu kulturních a sociálních potřeb není právní nárok

Zákon 218/2000Sb., rozpočtová pravidla

Ustanovení § 48 odst. 8 vztahuje se na organizační složky státu

FKSP je tvořen základním přidělem z rozpočtu organizační složky státu ve výši **1 %** z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, případně na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost...**Nejméně 50 % z rozpočtovaného základního přidělu k 1.lednu rozpočtovaného roku podle věty první se použije na příspěvky na produkty spoření na stáří zaměstnanců, které jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob.** Fond je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přidělu se provede v rámci účetní závěrky. Je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k zaměstnavateli, státním zaměstnancům podle zákona o státní službě, příslušníkům ve služebním poměru, soudcům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně pracovali u zaměstnavatele, případně rodinným příslušníkům a jiným právníckým nebo fyzickým osobám. ~~Další příjmy, výši tvorby a hospodaření s fondem stanoví ministerstvo vyhláškou.~~
Vyhláška o FKSP se tímto ruší.

Ustanovení § 60 vztahuje se na státní příspěvkové organizace (školy a školská zařízení zřízené ministerstvem)

FKSP je tvořen základním přidělem na vrub nákladů příspěvkové organizace ve výši **1 %** z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť a na stipendia zaměstnancům na studijních pobytech. **Nejméně 50 % z rozpočtovaného základního přidělu k 1. lednu rozpočtového roku podle věty první se použije na příspěvky na produkty spoření na stáří zaměstnanců, které jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob.** FKSP je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přidělu se provede v rámci účetní závěrky. Je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k zaměstnavateli, státním zaměstnancům podle zákona o státní službě, příslušníkům ve služebním poměru, soudcům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně

pracovali u zaměstnavatele, případně rodinným příslušníkům a jiným právnickým nebo fyzickým osobám. ~~Další příjmy, výši tvorby a hospodaření s fondem stanoví ministerstvo vyhláškou. Vyhláška o FKSP se tímto ustanovením ruší.~~

Společné a přechodné ustanovení pro organizační složky státu a státní příspěvkové organizace § 65 zákona č. 218/2000 Sb.

- (1) Zdrojem fondu FKSP jsou i splátky zápůjček poskytnutých z fondu, náhrada škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu a peněžní dary poskytnuté do fondu.
- (2) Použití fondu stanoví právní předpis, kolektivní smlouva, kolektivní dohoda nebo vnitřní předpis
- (3) U příspěvkových organizací jsou příjmem fondu také příjmy z pronájmu rekreačních a sportovních zařízení, na jejichž provoz příspěvková organizace přispívá z fondu
- (4) Na plnění z fondu není právní nárok

Přechodné ustanovení – peněžní prostředky, které byly vedeny na účtu fondu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí podle zákona č. 218/ 2000 Sb. , ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona = **zůstatky z předchozího roku se převádí do rozpočtu nového roku a mohou se využít na jakékoli aktivity**

Tvorba fondu

Výše tvorby fondu – 1 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popř. na mzdy a náhrady (včetně nemocenské) , odměny za pracovní pohotovost

▪ **Další příjmy**

- náhrada škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu;
- peněžní a jiné dary určené do fondu;
- u příspěvkových organizací příjmy z pronájmu rekreačních a sportovních zařízení, na jejichž provoz příspěvková organizace přispívá z fondu.

Rozpočet fondu a pravidla čerpání jsou stanovena písemně a jsou součástí kolektivní smlouvy, kolektivní dohody nebo jsou stanovena ve vnitřním předpise.

Rozpočet fondu

1. **Příjmová část** – zůstatek fondu na počátku roku včetně splátek zápůjček;
 - plánovaný základní příjem do fondu na běžný kalendářní rok (1 %) skutečně vyplacených mzdových prostředků, tvoří se zálohově;
 - příjmy z pronájmu;
 - náhrady škod a pojistná plnění;

- peněžní a jiné dary;

2. **Výdajová část** – aktivity na které se bude přispívat

Nejméně 50 % ze základního přídělu k 1.1. rozpočtovaného roku na produkty spoření ve stáří

V roce 2024 - zůstatek ze základního přídělu + zůstatek z předchozího roku = ostatní plnění, není již omezeno vyhláškou, tzn. lze použít na jakékoliv aktivity

Od roku 2025 k zůstatku z účelově vázané části na spoření ve stáří se připočte nejméně 50 % z ročního přídělu (z 1 %), zůstatek z volné části + zůstatek z ročního přídělu lze využít na jakékoliv aktivity.

Upozornění: Rozpočet musí být v souladu s pravidly čerpání! Ve výdajové části rozpočtu fondu musí být uvedena konkrétní výše příspěvků na jednotlivá plnění, která jsou uvedena v pravidlech čerpání.

Pravidla pro čerpání fondu

Do pravidel pro čerpání fondu je účelné zahrnout :

- rozsah plnění (na co se bude přispívat);
- výše příspěvku;
- za jakých podmínek bude příspěvek poskytnut, jak často (např. 1x za rok...)
- okruh osob, které se na čerpání fondu mohou podílet;

Upozornění: pravidla čerpání fondu nabývají účinnosti dnem vydáním. V průběhu platnosti je lze po dohodě měnit, nelze však zpětně.

Okruh osob, které se mohou na plnění z fondu podílet:

- Zaměstnanci, kteří mají se zaměstnavatelem uzavřenou pracovní smlouvu podle § 33 a dalších zákoníku práce.
Na výhodách fondu se mohou podílet i zaměstnanci, kteří čerpají rodičovskou dovolenou do 3 let věku dítěte, do 4 let věku dítěte, pokud žena čerpá neplacené volno a je stále zaměstnankyní organizace.
- Důchodci, kteří při prvním odchodu do starobního nebo plného invalidního důchodu pracovali u příspěvkové organizace .
Pokud v organizaci pracuje důchodce, bývalý zaměstnanec jiné organizace, může se podílet po dobu trvání pracovního poměru na výhodách fondu jak u toho zaměstnavatele, od kterého odešel do starobního důchodu, tak u stávajícího zaměstnavatele.
- Rodinní příslušníci
Rodinnými příslušníky jsou manžel/ manželka, partner/partnerka (zákon č. 115/2006Sb. o registrovaném partnerství) druh/družka a nezaopatřené děti, včetně dětí svěřených do pěstounské nebo poručnické péče a děti svěřených soudem do péče zaměstnance.

Upozornění: Za nezaopatřené dítě se považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku dítěte, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání. Přípravou na budoucí povolání se rozumí též studium v přípravných kurzech, které mají akreditaci MŠMT.

Nelze poskytovat čerpání z fondu, pokud zaměstnanec žádá příspěvek pro své rodiče nebo pro vnuka.

- Na čerpání fondu se mohou podílet i jiné fyzické či právnické osoby.

Hospodaření s fondem

- Hospodaření s fondem se řídí rozpočtem fondu a stanoví se způsob čerpání. Jsou to písemné dokumenty, které vypracuje zaměstnavatel, případně správce fondu nebo jím pověřená osoba. O rozpočtu a pravidlech čerpání spolurozhoduje příslušná odborová organizace v souladu s rozpočtovými pravidly jsou ujednány v kolektivní smlouvě, kolektivní dohodě nebo ve vnitřním předpise. Plnění z fondu může být nepeněžní i peněžní formou. Peněžní plnění podléhá dani z příjmu vždy, nepeněžní plnění jsou osvobozena od daně z příjmů ze závislé činnosti podle příslušných ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- Prostředky fondu je vhodné ukládat na samostatném účtu u peněžního ústavu, který si zaměstnavatel zvolí. Prostředky fondu organizační složky státu a státní příspěvkové organizace se ukládají na účtech podřízených státní pokladně v České národní bance. Zálohový příděl se provádí podle rozhodnutí zaměstnavatele, pokud ale je vyúčtována tvorba fondu, je povinností nejpozději do konce následujícího měsíce tyto prostředky převést na samostatný účet u peněžního ústavu. Poplatky za vedení účtu jsou hrazeny z prostředků organizace, úroky z vkladů jsou příjmem organizace.
- Organizační složka státu a příspěvková organizace sestavuje rozpočet fondu a stanoví způsob jeho čerpání. Pro spolurozhodování odborové organizace platí i zvláštní předpis (§ 225 ZP). Spolurozhodování příslušných odborových orgánů je taková forma vzájemného vztahu mezi odborovým orgánem a zaměstnavatelem, kdy právní předpis vyžaduje, aby k provedení právního úkonu či přijetí jiného opatření zaměstnavatele byl dán souhlas odborové organizace. V organizacích, kde působí odborová organizace, je rozpočet fondu a způsob jeho čerpání předmětem kolektivního vyjednávání.
Upozornění: Bližší úpravu spolurozhodování stanovena není. Záleží na dohodě mezi zaměstnavatelem a příslušnou odborovou organizací. Je důležité si ujasnit, zda spolurozhodování končí schváleným rozpočtem a způsobem čerpání, nebo zda odbory budou podepisovat každou položku čerpání. Jde o právní požadavek, aby zaměstnavatel vždy předem získal souhlas odborové organizace k připravovanému opatření (souhlas s rozpočtem a způsobem použití prostředků FKSP). Pokud zaměstnavatel nezískal předem souhlas odborové organizace, a přesto poskytuje plnění z fondu, nerespektuje tudíž ustanovení § 225 zákoníku práce, má odborová organizace právo obrátit se na příslušný inspektorát práce a požadovat nápravu.

- Úhrady nákladů za jednotlivé akce v souladu s pravidly čerpání provádí organizace na základě účetního dokladu (v souladu se zákonem o účetnictví), a to buď převodem z účtu nebo v hotovosti z pokladny organizace. Z hlediska dodržení formy nepeněžního plnění není rozhodující , zda plnění je hrazeno odpovědným pracovníkem v hotovosti nebo na fakturu, ale rozhodující je splnění všech náležitostí účetního dokladu (aby bylo možno z něho určit obsah jednotlivého nákupu, aktivity v souladu s pravidly čerpání a komu příspěvek je určen). Při úhradě plnění z fondu v hotovosti se postupuje následovně – odpovědný zaměstnanec obdrží zálohu z pokladny organizace, provede nákup. Na základě účetního dokladu pak zálohu zúčtuje.

Upozornění: Paragon, který splňuje náležitosti § 11 výše uvedeného zákona, je účetním dokladem.

- Odpadá povinnost na straně organizace uhradit celkovou částku za aktivitu a zaměstnanci ji poskytnout za částku sníženou o příspěvek z fondu.
- Na poskytnutí příspěvku nebo jiné plnění z fondu není právní nárok. Zaměstnanec nemůže uplatňovat nárok na příspěvek např. na rekreaci, kulturu apod. pokud to není uvedeno v pravidlech čerpání.

Doporučuji do způsobu čerpání vždy zakotvit za jakých podmínek je možno zaměstnancům příspěvek z fondu poskytnout, v jaké výši a s jakou frekvencí.

- Zachovává se možnost prominutí zůstatku nesplacených zápůjček z fondu v souladu s ustanovením § 34 odst.1 zákona č. 219/2000Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, v platném znění, maximálně do výše 30 000,-Kč
Zůstatek zápůjček, který je zaměstnanci prominut, je peněžní plnění, přičítá se zaměstnanci k platu a odvádí se daň z příjmu. *Upozornění: Prominout zápůjčku zaměstnanci lze pouze v případě, že je stále v pracovním poměru k organizaci. Nelze půjčku prominout zaměstnanci, který má již ukončen pracovní poměr.*

Použití finančních prostředků fondu

A – Účelově vázaná část - příspěvek na produkty spoření ve stáří - nejméně 50 % základního ročního přídělů

Produkty spoření na stáří

Zákonné ustanovení k produktům na stáří zavádí novela zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů :

- § 15 a (produkty spoření na stáří)
- § 15 b daňová podpora produktů na stáří

Ustanovení § 15 a)

Penzijní připojištění se státním příspěvkem podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem

Doplňkové penzijní spoření podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření – zákon 427/2011 Sb.

Penzijní pojištění u instituce penzijního pojištění – poskytovatel finančních služeb oprávněný k provozování penzijního pojištění, který je provozován na principu fondového hospodaření, zřízen pro poskytování důchodových dávek mimo povinný důchodový systém na základě smlouvy nebo jinak sjednané účasti na penzijním pojištění a vykonává činnost z toho vyplývající a povolen a provozuje penzijní pojištění v EU nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor.

Soukromé životní pojištění – pojištění pro případ dožití, pojištění pro případ dožití se stanoveného věku nebo dřívější smrti a pojištění důchodu, na který vznikne nárok nejdříve v kalendářním roce, ve kterém poplatník dosáhne 60 let věku,

Dlouhodobý investiční produkt – podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu a obdobný produkt poskytovaný zahraniční osobou oprávněnou poskytovat takový produkt v členském státě EU nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor.

Ustanovení § 15 b) daňová podpora produktu na stáří

(1) Produkt spoření na stáří je daňově podporovaný, pokud je sjednáno nebo jinak určeno, že výplata peněžních prostředků nebo plnění z tohoto produktu nebo odepsání majetku z dlouhodobého investičního produktu jsou ve prospěch

a) poplatníka , který produkt sjednal, a to pouze

1. Po 120 kalendářních měsících od vzniku produktu, nejdříve však v kalendářním roce, ve kterém poplatník dosáhne 60 let věku, a v případě plnění doplňkového penzijního spoření, na které podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření vzniká nárok dosažením věku o 5 let nižšího, než je jeho důchodový věk podle zákona upravujícího důchodové pojištění, nejdříve v okamžiku dosažení věku o 5 let nižšího, než je jeho důchodový věk podle zákona upravujícího důchodové pojištění,
2. při invaliditě třetího stupně, nebo
3. V souvislosti se zánikem spoření ve stáří , nebo

b) Jiného poplatníka, a to pouze v případě

1. smrti poplatníka, který produkt sjednal,
2. úplaty poskytovateli tohoto produktu za jeho vedení nebo služby s ním související,
3. odepsání majetku z dlouhodobého investičního produktu za protiplnění poskytnuté ve prospěch tohoto produktu, ledaže se jedná o odepsání za protiplnění, jehož obvyklá cena je podstatně nižší než obvyklá cena odepisovaného majetku, nebo
4. plnění povinnosti stanovené jiným právním předpisem.

(2) Pro účely osvobození příjmu zaměstnance v podobě příspěvku uhrazeného zaměstnavatelem na zaměstnancův produkt spoření na stáří není produkt daňově

podporován tehdy, je-li sjednáno nebo jinak určeno, že v případě smrti zaměstnance jsou výplata peněžních prostředků nebo plnění z tohoto produktu nebo odepsání majetku z dlouhodobého investičního produktu ve prospěch tohoto zaměstnavatele.

(3) Zaměstnanec oznámí svému zaměstnavateli, že jeho produkt spoření na stáří přestal být daňově podporovaný nebo že došlo ke skutečnosti, která má za následek navrácení daňové podpory produktu spoření na stáří, do konce kalendářního měsíce, ve kterém k tomu došlo.

Ustanovení § 6 odst. 9 písm. p) zákona od daní z příjmů – produkty spoření na stáří:

Příjem v podobě příspěvku uhrazeného zaměstnavatelem na daňově podporované produkty spoření na stáří jeho zaměstnance jsou osvobozeny od daně z příjmů do úhrnné výše 50 000 Kč ročně.

Produkty spoření na stáří

Zákonné ustanovení k produktům na stáří zavádí novela zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů :

§ 15 a (produkty spoření na stáří)

§ 15 b daňová podpora produktů na stáří

Ustanovení § 15 a)

Penzijní připojištění se státním příspěvkem podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem

Doplňkové penzijní spoření podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření – zákon 427/2011 Sb.

Penzijní pojištění u instituce penzijního pojištění – poskytovatel finančních služeb oprávněný k provozování penzijního pojištění, který je provozován na principu fondového hospodaření, zřízen pro poskytování důchodových dávek mimo povinný důchodový systém na základě smlouvy nebo jinak sjednané účasti na penzijním pojištění a vykonává činnost z toho vyplývající a povolen a provozuje penzijní pojištění v EU nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor.

Soukromé životní pojištění – pojištění pro případ dožití, pojištění pro případ dožití se stanoveného věku nebo dřívější smrti a pojištění důchodu, na který vznikne nárok nejdříve v kalendářním roce, ve kterém poplatník dosáhne 60 let věku,

Dlouhodobý investiční produkt – podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu a obdobný produkt poskytovaný zahraniční osobou oprávněnou poskytovat takový produkt v členském státě EU nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor.

Ustanovení § 15 b) daňová podpora produktu na stáří

(1) Produkt spoření na stáří je daňově podporovaný, pokud je sjednáno nebo jinak určeno, že výplata peněžních prostředků nebo plnění z tohoto produktu nebo odepsání majetku z dlouhodobého investičního produktu jsou ve prospěch

a) poplatníka, který produkt sjednal, a to pouze

2. Po 120 kalendářních měsících od vzniku produktu, nejdříve však v kalendářním roce, ve kterém poplatník dosáhne 60 let věku, a v případě plnění doplňkového penzijního spoření, na které podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření vzniká nárok dosažením věku o 5 let nižšího, než je jeho důchodový věk podle zákona upravujícího

důchodové pojištění, nejdříve v okamžení dosažení věku o 5 let nižšího, než je jeho důchodový věk podle zákona upravujícího důchodové pojištění,

4. při invaliditě třetího stupně, nebo
 5. V souvislosti se zánikem spoření ve stáří , nebo
- b) Jiného poplatníka, a to pouze v případě
5. smrti poplatníka, který produkt sjednal,
 6. úplaty poskytovateli tohoto produktu za jeho vedení nebo služby s ním související,
 7. odepsání majetku z dlouhodobého investičního produktu za protiplnění poskytnuté ve prospěch tohoto produktu, ledaže se jedná o odepsání za protiplnění, jehož obvyklá cena je podstatně nižší než obvyklá cena odepisovaného majetku, nebo
 8. plnění povinnosti stanovené jiným právním předpisem.

(2) Pro účely osvobození příjmu zaměstnance v podobě příspěvku uhrazeného zaměstnavatelem na zaměstnancův produkt spoření na stáří není produkt daňově podporován tehdy, je-li sjednáno nebo jinak určeno, že v případě smrti zaměstnance jsou výplata peněžních prostředků nebo plnění z tohoto produktu nebo odepsání majetku z dlouhodobého investičního produktu ve prospěch tohoto zaměstnavatele.

(3) Zaměstnanec oznámí svému zaměstnavateli , že jeho produkt spoření na stáří přestal být daňově podporovaný nebo že došlo ke skutečnosti, která má za následek navrácení daňové podpory produktu spoření na stáří, do konce kalendářního měsíce, ve kterém k tomu došlo.

Ustanovení § 6 odst. 9 písm. p) zákona od daní z příjmů – produkty spoření na stáří:

Příjem v podobě příspěvku uhrazeného zaměstnavatelem na daňově podporované produkty spoření na stáří jeho zaměstnance jsou osvobozeny od daně z příjmů do úhrnné výše 50 000 Kč ročně.

Upozornění k poskytování příspěvku na produkty spoření ve stáří :

- ✓ *Výše příspěvku z fondu již není omezena výší příspěvku, který se zavázal zaměstnanec hradit ze svých zdrojů.*
- ✓ *Při stanovení výše příspěvku na rok 2024 se doporučuje celkovou částku určenou na tuto aktivitu napočítat na všechny zaměstnance (zaměstnanec si může produkt spoření na stáří uzavřít během roku), pak bude stanovena výše příspěvku pro jednoho zaměstnance, stanoví se za jakých podmínek bude zaměstnavatel přispívat, např. zda bude poukázán příspěvek měsíčně nebo ročně na účet produktu spoření ve stáří zaměstnance. Zaměstnanec oznámí poskytovateli produktu spoření na stáří, z jakého účtu, v jaké výši, od kterého měsíce bude dostávat od svého zaměstnavatele příspěvek z FKSP na daný produkt.*

Do způsobu čerpání zahrnout:

- ✓ *výši příspěvku z fondu;*
- ✓ *podmínky poskytnutí příspěvku – předložení smlouvy, ustanovení povinnosti – zaměstnanec oznámí svému zaměstnavateli , že jeho produkt spoření na stáří přestal být daňově podporovaný nebo že došlo ke skutečnosti, která má za následek navrácení daňové podpory produktu spoření na stáří, do konce kalendářního měsíce, ve kterém k tomu došlo*

B – ostatní možnosti využití prostředků fondu jsou ponechány na rozhodnutí organizace, aktivity nejsou žádným předpisem vázány, vyjma poskytnutí příspěvku z prostředků fondu na stravování.

Upozornění : při stanovení dalších možností využití prostředků fondu je nutné sledovat, zda příslušná aktivita nepodléhá dani z příjmu.

Doporučuji: využít příspěvky z fondu na aktivity uvedené v ustanovení § 6 odst. 9 písm.), které nepodléhají dani z příjmů a nezapomenout nasmlouvat příspěvek pro odborovou organizaci. Zde už není striktně napsáno na co lze využít. Pokud by byl problém ohledně ujednání příspěvku – odborová organizace není v zákonech o rozpočtových pravidlech vyjmenovaná, V zákoně je možnost přispívat z FKSP jiným právnickým osobám (tzn. i odborové organizaci)

Zákon o daních z příjmů § 6 odst. 9 písm. d)

Dani z příjmu nepodléhá nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci nebo jeho rodinnému příslušníkovi z FKSP, ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů v úhrnu **do výše poloviny průměrné mzdy za zdaňovací období**, ve formě

1. pořízení zboží nebo služeb zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru od zdravotnických zařízení, pořízení zdravotnických prostředků na lékařský předpis, použití vzdělávacích nebo rekreačních zařízení nebo poskytnutí rekreace nebo zájezdu.
2. Použití zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle ŠZ, knihovny zaměstnavatele, tělovýchovných a sportovních zařízení.
3. Příspěvku na kulturní nebo sportovní akce.
4. Příspěvku na tištěné knihy, včetně obrázkových knih pro děti, mimo knih, ve kterých reklama přesahuje 50 % plochy.

Zákon o daních z příjmu § 6 odst. 9 písm. g)

Dani z příjmů nepodléhají příjmy plynoucí z účasti zaměstnance nebo jeho rodinného příslušníka na sportovní nebo kulturní akci pořádané zaměstnavatelem pro omezený okruh účastníků, pokud vzhledem k její povaze je pořádání takové akce zaměstnavateli obvyklé a její forma a rozsah jsou přiměřené.

Upozornění – Akce pořádané organizací z fondu nepodléhají dani z příjmů a nezapočítávají se do limitu poloviny průměrné mzdy za zdaňovací období.

Stravování

Z fondu lze přispívat zaměstnancům na stravování podle právních předpisů upravujících stravování v organizační složce státu, státní příspěvkové organizaci a státním podniku a na peněžitý příspěvek na stravování, nejvýše však 45 % tohoto příspěvku u organizačních. Toto omezení neplatí pro příspěvkové organizace zřízené samosprávným územním celkem.

Příspěvek z fondu je vázán pouze na poskytování stravování zaměstnavatelem.

Obecné podmínky a povinnosti zaměstnavatele při zajišťování stravování jsou definovány pro příspěvkové organizace zřízené samosprávným územním celkem, státní příspěvkové organizace a organizační složky státu v ustanovení § 236 zákoníku práce. Pro příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky jsou bližší podmínky stravování uvedeny v ustanovení § 33b) zákona č. 250/2000Sb., o rozpočtových pravidlech v platném znění a vyhlášky č. 84/2005 Sb., o nákladech na stravování a jejich úhradě v příspěvkových organizacích zřízených územními samosprávnými celky, ve znění pozdějších předpisů.

Pro organizační složky státu a státní příspěvkové organizace jsou definovány bližší podmínky - stravování v ustanovení § 69 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů, v platném znění a vyhlášce č. 296/2022 Sb., o stravování.

Organizace v souladu s vyhláškou č. 84/2005 Sb., o stravování nebo vyhláškou č. 296/2022 Sb., o nákladech na stravování a jejich úhradě v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích, poskytuje zaměstnancům za sníženou úhradu jen jedno hlavní jídlo během stanovené směny (pokud zaměstnanec vykonává práci pro organizaci alespoň 3 hodiny). Další hlavní jídlo za sníženou cenu se poskytuje v případě, že vykonává práci pro organizaci déle než 11 hodin v úhrnu s povinnou přestávkou v práci. Ve vlastních zařízeních hradí organizace veškeré náklady na provoz. Hodnotu spotřebovaných potravin hradí strážník, a lze mu poskytnout příspěvek z fondu, výše není limitována. V případě zajišťování stravování prostřednictvím jiných subjektů organizace uhradí z nákladů z ceny hlavních jídel až 55 %, na vrub nákladů své hlavní činnosti. Nejvyšší úhrada může však být do výše 70 % horní hranice stravného při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin podle zvláštního právního předpisu. Zbývající část dohodnuté ceny se považuje za hodnotu potravin a z fondu lze přispívat až do 100 % této ceny.

Organizace poskytuje svým zaměstnancům stravování buď prostřednictvím vlastního stravovacího zařízení nebo v případě, že nemá, zabezpečuje stravování prostřednictvím jiného subjektu, který má oprávnění poskytovat stravovací služby. Je-li stravování zabezpečováno ve vlastním zařízení, nemůže organizace současně zabezpečovat stravování prostřednictvím jiného subjektu kromě výjimek, které jsou stanovené citované v odst.2) § 6a vyhlášky č. 84/2005Sb.,ve znění pozdějších předpisů o nákladech na stravování. V souladu s tímto ustanovením může organizace v období, kdy je vlastní zařízení stravování mimo provoz, zabezpečit zaměstnancům, kteří odpracují stanovenou směnu v trvání alespoň 3 hodin, stravování prostřednictvím jiného subjektu, který je oprávněn poskytovat stravovací služby (např. prostřednictvím stravenek). Pokud organizace nemá vlastní stravovací zařízení, zabezpečuje stravování na základě smlouvy s jiným subjektem v souladu s citovanou vyhláškou nebo poskytne peněžitý příspěvek na stravování.

Peněžitý příspěvek na stravování za den se poskytuje do výše 70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě 5–12 h. Na peněžitý příspěvek na stravování lze poskytnout příspěvek z fondu, výše již není omezena. Součet příspěvku z rozpočtu u organizační složky státu, resp. na vrub nákladů hlavní činnosti u příspěvkové organizace, a případného příspěvku z FKSP nebude moci přesáhnout 70 % horní hranice stravného při pracovní cestě 5 až 12 h.

Do způsobu čerpání je účelné zahrnout:

⇒ výši příspěvku;

⇒ podmínky pro poskytování příspěvku.

Upozornění: Do pravidel čerpání stanovit okruh zaměstnanců, kterým bude zvýhodněné stravování ve vlastním zařízení poskytnuto, a organizaci tohoto stravování. Příspěvek z fondu je výslovně vázán na formu stravování poskytovanou zaměstnavatelem.

Zákon o daní z příjmů vztahující se k ke stravování § 6 odst. 9 písm. b)

Příjem zaměstnance ve formě příspěvku na stravování poskytnutého zaměstnavatelem za jednu směnu podle jiného právního předpisu, pokud během této směny zaměstnanec vykonával práci alespoň 3 hodiny a nevznikl mu během této směny nárok na stravné v rámci cestovních náhrad podle jiného předpisu, a to v úhrnu do výše 70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trávající 5 – 12 h a v úhrnu do výše 70 % této hranice, je-li příspěvek poskytnut jako další příspěvek v rámci stejné směny, pokud její délka v úhrnu s přestávkou v práci povinně poskytovanou zaměstnavatelem podle jiného právního předpisu je delší než 11 h. V případě zaměstnance vykonávajícího činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, jejíž výkon není rozvržen na směny podle jiného právního předpisu, je příjem ve formě příspěvku na stravování poskytnutého zaměstnavatelem osvobozen od daně, pokud během kalendářního dne zaměstnanec vykonával práci alespoň 3 h a nevznikl mu během tohoto dne nárok na stravné v rámci cestovních náhrad podle jiného právního předpisu ani na stravné v rámci cestovních náhrad na základě smlouvy, a to v úhrnu do výše 70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trávající 5 – 12 h, a v úhrnu do výše 70 % této hranice, je-li příspěvek poskytnut jako další příspěvek v rámci stejného kalendářního dne, pokud během tohoto dne vykonával zaměstnanec práci alespoň 11 h příspěvkem na stravování se pro účely daní z příjmů rozumí: stravování poskytované jako nepeněžní plnění ke spotřebě na pracovišti zaměstnance nebo v rámci stravování zajišťovaného prostřednictvím jiného subjektu než zaměstnavatele .

Upozornění : Příspěvek na stravování za dodržení výše uvedených podmínek nepodléhá dani z příjmů.

M. Seidlová
3.1.2024